

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานกฎหมายและคดี สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลหนองยวง

ที่ ลพ.๕๔๑๐๑/ ๒๑๒

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ต้นเรื่อง

ด้วยยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ไปสู่เป้าหมายสำคัญ คือ “การเป็นหน่วยงานรัฐที่มีความโปร่งใส ปลอดภัยจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ด้วยการปรับเปลี่ยนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นภาครัฐที่เปิดกว้าง มีความเปิดเผย โปร่งใสในการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ตลอดจนสามารถตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ กลไก “การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ” เพื่อสร้างความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญประการหนึ่งคือ การประเมินแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือของ “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ” หรือ ITA อันเป็นมาตรการในการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มุ่งหมายให้หน่วยงานภาครัฐทุกแห่งมีการพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีธรรมาภิบาล มีคุณธรรมและความโปร่งใส และปราศจากการทุจริต

ข้อเท็จจริง

งานกฎหมายและคดี สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลหนองยวง ได้รวบรวมข้อมูลของเทศบาลตำบลหนองยวงที่มีความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ จึงได้ดำเนินการสรุปและวิเคราะห์จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อพิจารณา

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของ “การเป็นหน่วยงานรัฐที่มีความโปร่งใส ปลอดภัยจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ” และให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ บรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินฯ จึงขอรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ และเห็นควรนำรายงานดังกล่าวเปิดเผยบนเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลหนองยวงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวชฎาพร บัวลา)
นิติกรปฏิบัติการ

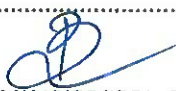
/ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัด...

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

.....
- เลขาธิการองค์การบริหารส่วนตำบล.....
.....

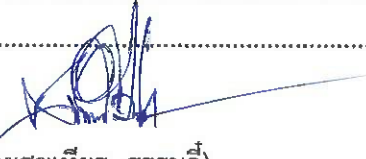
(ลงชื่อ)
(นางสาวอัจฉราพร วงศ์สอน)
ปลัด อบ.ยว
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

ความเห็นปลัดเทศบาล
- ปลัด อบ.ยว.....
.....

(ลงชื่อ)
(นางเบญจวรรณ นพური)
ผู้อำนวยการกองคลัง รักษาราชการแทน
ปลัดเทศบาลตำบลหนองยวง

ความเห็นนายกเทศมนตรี

.....
อนุมัติตามเสนอ.....
.....

(ลงชื่อ)
(นายสุขเทียร ธรรมจี)
นายกเทศมนตรีตำบลหนองยวง

**การประเมินความเสี่ยงทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

**เทศบาลตำบลหนองยวง
ตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน**

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบในทางลบ ซึ่งปัญหาเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีหรือนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานสามารถบรรลุผล สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลหนองยวง จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของเทศบาลตำบลหนองยวงขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลหนองยวง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงทุจริต	๑
๒. ประเภทความเสี่ยงทุจริต	๑
๓. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๑
๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงทุจริต	๒
๕. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๔
๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงทุจริตของเทศบาลตำบลหนองยวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๖
ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงทุจริต	๗
ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงทุจริต ได้แก่

๑) เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต

๒) ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของ

เจ้าหน้าที่รัฐ

๓) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส

เป็นธรรม ตรวจสอบได้

๔) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒. ประเภทความเสี่ยงทุจริต ได้แก่

๑) ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตาม พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

๓) ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและ การบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

๓. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

/ความเสี่ยง (Risk)...

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบน ไปจากที่กำหนดไว้ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวก หรือทางลบก็ได้

ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง

ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส

ความเสี่ยง /ปัญหา หมายถึง

ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม

ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง เป็นขั้นตอนตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส (Likelihood) หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

Key Controls in place หมายถึง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน

Further Actions to be Taken หมายถึง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานจัดทำเพิ่มเติม

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงทุจริต

๔.๑ กรอบตาม COSO ๒๐๑๓ กรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

/หลักการที่ ๕...

- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน
- องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน
- องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้
- องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไป
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการ

ได้

ควบคุมภายใน

เหมาะสม

๔.๒ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำ

อีก

Detective: เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

/๕. การประเมิน...

๕. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision ควบคุมและตรวจสอบโดยใช้อำนาจกฎหมาย หน่วยงานของทางราชการจะเน้นที่การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) ซึ่งจำเป็นแต่ได้ผลน้อยในการสร้าง “คุณภาพ” “คุณค่า” ที่เกิดจากการตรวจสอบนอกจากนั้นยังเป็นการเน้น “อดีต” มากกว่า “ปัจจุบัน” และ “อนาคต”

๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้จัดทำคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงทุจริต” (Corruption Risk Control) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีขั้นตอนหลัก ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงหน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบและการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๒) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๓) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับ ความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติม) เพื่อพิจารณา จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

ส่วนที่ ๒
การประเมินความเสี่ยงทุจริตของเทศบาลตำบลหนองยวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลหนองยวงกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทุจริต โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิด
การทุจริต และเกณฑ์ผลกระทบที่ไม่ใช่ตัวเงิน ดังนี้

๑. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เกิดความเสียหายต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกกลโกงซึ่งมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานตดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

/๓. เกณฑ์การวัดระดับ...

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต (Risk Score)

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ(Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงทุจริต

ตารางที่ ๑ การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑.	การบริหารงานของหน่วยงาน และการปฏิบัติงานของบุคลากร		
๑.๑	ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓
๑.๒	บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑.๓	บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เอางานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงาน		✓
๒.	การบริหารงานบุคคล		
๒.๑	การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้างไม่เป็นธรรม และโปร่งใส หรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน		✓
๒.๒	การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือ มีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่ง	✓	
๓.	การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การ บริหารพัสดุ และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของทาง ราชการ		
๓.๑	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ การนำทรัพย์สินของ หน่วยงานไปใช้โดยมิได้มีการขออนุญาต และอาจมีการนำ ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	✓	
๓.๒	การปฏิบัติงานด้านพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนการ บริหารสัญญา มีการให้และรับของขวัญ/สินน้ำใจ/การ เลี้ยงรับรองในรูปแบบของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ส่งผลให้มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้หรือบุคคล อื่น		✓
๓.๓	การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การ จัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับ ราชการ	✓	
๔.	การให้บริการสาธารณะ/บริการประชาชน		
๔.๑	ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น		✓
๔.๒	มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการ พิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๔.๓	ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้		✓

ตารางที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑.	การบริหารงานของหน่วยงาน และการปฏิบัติงานของบุคลากร	๑.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒	๒	๔ /ต่ำ
		๑.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	๒	๒	๔ /ต่ำ
		๑.๓ บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน ใช้งานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	๓	๒	๖ /ปานกลาง
๒.	การบริหารงานบุคคล	๒.๑ การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้างไม่เป็นธรรมและโปร่งใส หรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน	๒	๑	๒ /ต่ำ
		๒.๒ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และ	๓	๒	๖ /ปานกลาง

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
		การมอบหมายงาน ไม่เป็น ธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือ มีการเรียกรับเงินเพื่อให้ ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่ง			
๓.	การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัด จ้าง การบริหารพัสดุ และ การใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน ของทางราชการ	๓.๑ การใช้ทรัพย์สินของ ทางราชการ การนำ ทรัพย์สินของหน่วยงานไป ใช้โดยมิได้มีการขออนุญาต และอาจมีการนำทรัพย์สิน ของทางราชการไปใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว	๓	๒	๖ /ปานกลาง
		๓.๒ การปฏิบัติงานด้าน พัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนการบริหารสัญญา มีการให้และรับของขวัญ/ สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ในรูปแบบของเงินหรือ ผลประโยชน์อื่นใดส่งผลให้ มีการตัดสินใจที่เอื้อ ประโยชน์แก่ผู้ให้หรือ บุคคลอื่น	๒	๒	๔ /ต่ำ
		๓.๓ การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัด จ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่ เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ หรือใช้ เงินไม่เกิดประโยชน์กับ ราชการ	๓	๒	๖/ ปานกลาง
๔.	การให้บริการสาธารณะ/ บริการประชาชน	๔.๑ ไม่ให้บริการแก่ ประชาชนตามลำดับ อัน เนื่องมาจากความสัมพันธ์	๒	๑	๒/ ต่ำ

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
		ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น			.
		๔.๒ มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ	๒	๒	๔/ ต่ำ
		๔.๓ การพิจารณาอนุมัติอนุญาต ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	๑	๓	๓/ ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๓ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ทุจริต	Risk Score	มาตรการ ควบคุมความเสี่ยงทุจริต
๑	การบริหารงานของ หน่วยงาน และการ ปฏิบัติงานของบุคลากร	๑.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๑.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ ๑.๓ บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาด	ต่ำ ต่ำ ปานกลาง	๑. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ๒. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำมาตรการแสดงเจตนาารมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๓. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ๔. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำมาตรการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ทุจริต	Risk Score	มาตรการ ควบคุมความเสี่ยงทุจริต
		ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน		เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๕. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำมาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมของเทศบาลตำบลหนองยวง ๖. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำโครงการเสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต
๒	การบริหารงานบุคคล	๒.๑ การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้างไม่เป็นธรรมและโปร่งใส หรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน ๒.๒ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ต่ำ ปานกลาง	๑. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำมาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล ๒. สำนักปลัดเทศบาล จัดกิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน
๓	การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ และการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินของทางราชการ	๓.๑ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้โดยมิได้ มีการขออนุญาต และอาจมีการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ๓.๒ การปฏิบัติงานด้านพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างตลอดจนการบริหารสัญญา มีการให้และรับของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองในรูปแบบของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ส่งผลให้มีการตัดสินใจที่	ปานกลาง ต่ำ	๑. กองคลัง จัดทำโครงการเสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๒. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน

ลำดับ ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง ทุจริต	Risk Score	มาตรการ ควบคุมความเสี่ยงทุจริต
		เอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้หรือ บุคคลอื่น		
๔	การให้บริการสาธารณะ/ บริการประชาชน	๔.๑ ไม่ให้บริการแก่ ประชาชนตามลำดับ อัน เนื่องมาจากความสัมพันธ์ ส่วนตัว หรือการให้สิทธิ พิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือ มีการติดสินบนเพื่อให้ได้ คิวเร็วขึ้น ๔.๒ มีการเรียกรับเงิน พิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียม ปกติ เพื่อแลกกับการ ให้บริการ ๔.๓ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ให้บริการไม่ เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่า ที่กำหนดไว้	ต่ำ ต่ำ ปานกลาง	๑. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำมาตรการ NO Gift Policy ๒. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำโครงการ เชิดชูเกียรติบุคลากรที่ปฏิบัติงาน เป็นไปตามมาตรฐาน ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ และซื่อสัตย์สุจริต ๓. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำโครงการ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชน ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) ๔. สำนักปลัดเทศบาล จัดทำมาตรการ จัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของ หน่วยงาน ๕. สำนักปลัดเทศบาลและทุกกอง จัดทำโครงการจัดทำคู่มือประชาชน ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์